

Ομάδα ρητορικής 13^{ου} Γ/σιου Αθηνών

Πρόγραμμα *Oxford Debates* για Νέους στη Διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών

Μαριάνθη Κοντομάρη- Χημικός

Ευαγγελή Φωτάκη- Φιλολόγος

13^ο Γυμνάσιο Αθηνών

«*Odyssey Oxford Debates* για νέους στη Διδασκαλία των Θετικών Επιστημών»

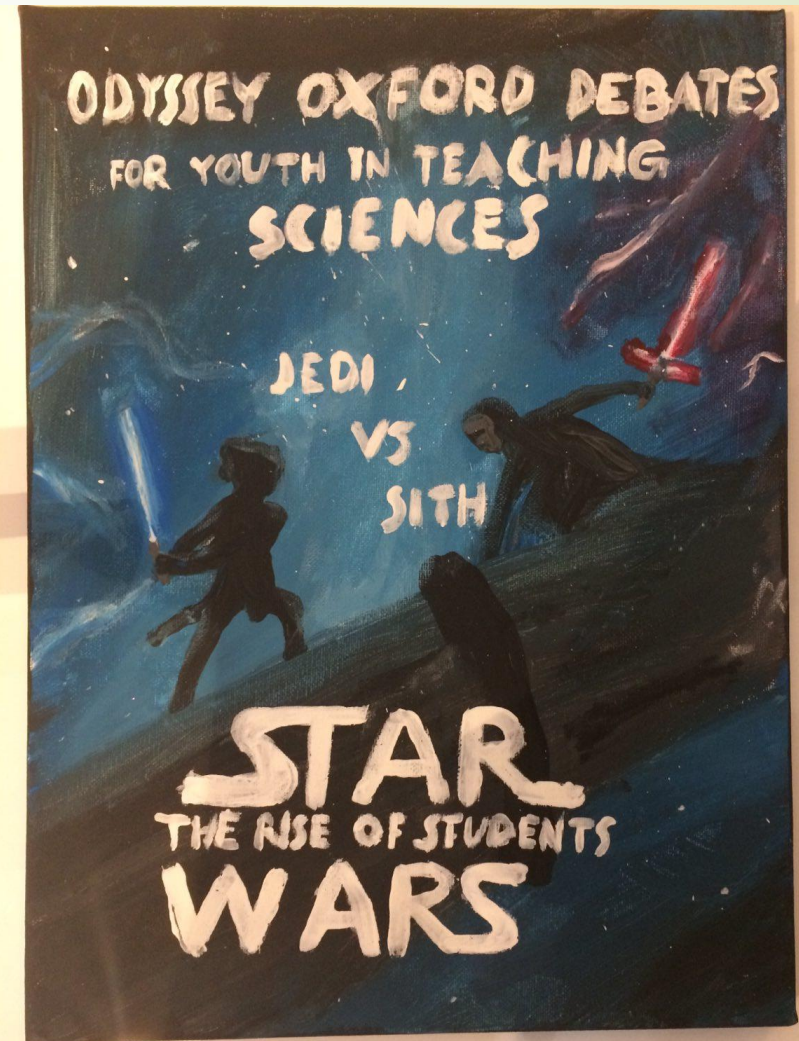
- ▶ Το πρόγραμμα πραγματοποιήθηκε από το σχολείο στα πλαίσια των Πολιτιστικών προγραμμάτων που πραγματοποιήθηκαν το σχολικό έτος 2019-2020.
- ▶ Η ομάδα μας αποτελούνταν από παιδιά της Β' Γυμνασίου (από διάφορα τμήματα του σχολείου) 10 κορίτσια και 6 αγόρια ηλικίας 14 ετών.

Λίγα λόγια για μας...

- Η ομάδα μας ονομάζεται:
“Star Wars” - Η άνοδος των μαθητών
- Συμμετέχουμε στο πρόγραμμα ρητορικής «Odyssey Oxford Debates για νέους στη Διδασκαλία των Θετικών Επιστημών».
- Σε κάθε θεματική ενότητα χωριζόμαστε σε Σιθ και Τζεντάι .
- Μαζί μελετούσαμε, διασκεδάσαμε, συλλέγαμε και επεξεργαζόμαστε επιχειρήματα, όμως δεν διστάσαμε να διασταυρώσουμε και τα φωτόσπαθα μας με σκοπό την κυριαρχία στη «Δύναμη».
- «Είθε η δύναμη να είναι μαζί σας...»

η αφίσα μας

δημιουργία της μαθήτριας Μ. Βιδάλη

Πώς επεξεργαστήκαμε τις ενότητες του προγράμματος

- Αρχικά έγινε μια **εισαγωγή στη ρητορική** και στην **παρουσίαση ενός θέματος σε κοινό** μέσα από **ασκήσεις προθέρμανσης** και παρακολούθησης ομιλιών TED.
- Κάθε ενότητα την μελετούσαμε **εννοιολογικά** και επεξεργαζόμασταν τα **επιχειρήματα** (3- 4 συναντήσεις), στη συνέχεια χωριζόμασταν σε **ομάδες** και πραγματοποιούσαμε το **debate**.
- Επειδή ο χρόνος ήταν περιορισμένος πραγματοποιήσαμε τις δύο πρώτες ενότητες (*ενέργεια* και *βιοτεχνολογία*) ολοκληρωμένα και εννοιολογικά προσεγγίσαμε την ενότητα του διαστήματος.

«Η Τρίλιζα»

- παιχνίδι που δημιουργήσαμε

- ▶ Οι μαθητές χωρίζονται σε **δύο ομάδες** των **τριών ατόμων** και δίνεται το θέμα της αντιλογίας.
- ▶ Φτιάχνονται **καρτέλες με τα επιχειρήματα** δοσμένα σε **εικόνες** ή **λέξεις- κλειδιά** (θα τοποθετηθούν σε ταμπλό τρίλιζας). Ορίζεται **η σειρά** των ομιλητών κάθε ομάδας και κάθε ομιλητής έχει **συγκεκριμένο χρόνο τοποθέτησης** που ελέγχεται από τον χρονομέτρη.
- ▶ **Εισαγωγή στο θέμα** από τους **1^{ους} ομιλητές** των ομάδων και **τοποθέτηση της 1^{ης} κάρτας** κάθε ομάδας στο ταμπλό. Οι **1^{οι} ομιλητές** μπορούν να ανταλλάξουν μια ερώτηση.
- ▶ Οι **2^{οι} ομιλητές** διατυπώνουν **δύο ακόμη επιχειρήματα εναλλάξ** για τις ομάδες τους (συμπλήρωση της τρίλιζας) και **αντικρούουν** επιχειρήματα αντιπάλων, **οι αντικρούσεις σημειώνονται με κόκκινα αυτοκόλλητα** πάνω στα αντίστοιχα επιχειρήματα. Οι **2^{οι} ομιλητές** έχουν τη δυνατότητα να ανταλλάξουν μια ερώτηση.
- ▶ Οι **3^{οι} ομιλητές** μπορούν να συμβάλλουν στις **αντικρούσεις** και τελικά, **συνοψίζουν** με τοποθετήσεις υπέρ της ομάδας τους.
- ▶ **Ψηφοφορία κοινού** και **ανάδειξη νικητή**.
- ▶ **Χρόνος παιχνιδιού:** 35-40 λεπτά.

Δυσκολίες που αντιμετωπίσαμε στο πρόγραμμα:

- ▶ Λόγω της **ηλικίας των μαθητών** (14 ετών) και των **αναλυτικών προγραμμάτων του Γυμνασίου** πολλές έννοιες από τις ενότητες Ενέργειας και Βιοτεχνολογίας ήταν δύσκολο να εμπεδωθούν από τα παιδιά.
- ▶ Στις **ζωντανές συνδέσεις – webinars** για τις ενότητες του μαθήματος οι μαθητές είχαν πολλές **απορίες** και πολλές φορές ήταν αδύνατη η ταυτόχρονη παρακολούθηση του webinar από τους μαθητές χωρίς προηγούμενη επεξεργασία του υλικού από τους καθηγητές.
- ▶ **Θέματα συντονισμού σχολείου** για παραχώρηση μαθητών για τα webinars του προγράμματος εντός του σχολικού ωραρίου.

Αντιδράσεις των παιδιών...

- ▶ Τα παιδιά αφού **υπήρξε μια πρώτη περίοδος συστολής και δισταγμών** σε σχέση με την ορθότητα στη διατύπωση των επιχειρημάτων τους, στη συνέχεια **απέκτησαν αυτοπεποίθηση** και έπαιρναν **πρωτοβουλίες** τόσο στη διατύπωση επιχειρημάτων, αλλά και στην **αντίκρουση** των επιχειρημάτων της άλλης ομάδας.
- ▶ Άρχισαν να **χρησιμοποιούν τη γλώσσα του σώματος** άνετα και αποτελεσματικά.
- ▶ Άκουγαν με **προσοχή** τις τοποθετήσεις των άλλων παιδιών και έτσι εξασκήθηκαν στην ενεργητική ακρόαση.
- ▶ Για να κατανοήσουν τις έννοιες πολλές φορές κατέφευγαν σε **απεικονίσεις**.

Οφέλη του προγράμματος

- Από το πρόγραμμα αυτό έμαθα πολλά καινούρια πράγματα. Αρχικά έμαθα να εκφράζω την γνώμη μου χωρίς τον φόβο ότι δεν είναι σημαντική όπως των υπολοίπων. Έπειτα έμαθα να έχω υπομονή και να ακούω τους άλλους ακόμα και αν διαφωνούμε σε ορισμένα πράγματα. Επιπλέον, μέσω του προγράμματος μπορώ να δημιουργώ γρήγορα επιχειρήματα και σε συζητήσεις έξω από αυτό. Πέρα από τα κοινωνικά θέματα στα οποία με έχει βοηθήσει να εμβαθύνω, έχω αποκτήσει και πληροφορίες για διάφορους τομείς, όπως την πυρηνική ενέργεια και τη βιοτεχνολογία. Πλέον η στάση μου απέναντι σε αυτά τα δύο θέματα έχει αλλάξει λόγω των πληροφοριών που έχω αφομοιώσει. **Μαρία Βιδάλη**
- Την προσωπική μου εμπειρία στο πρόγραμμα ρητορικής στο σχολείο μου θα την χαρακτήριζα κατά βάση θετική, λόγω του ότι μέσα από εκεί έχω σίγουρα αποκτήσει πολλές καινούργιες γνώσεις σε διάφορους τομείς, όπως για παράδειγμα για τις βιοτεχνολογικές εφαρμογές, για τα εμβόλια, αλλά και επειδή οι καθηγήτριες που ήταν δίπλας μας σε κάθε απορία που είχαμε μας βοηθούσαν. Έχω αποκομίσει αρκετά θετικά από το συγκεκριμένο πρόγραμμα, όπως είναι το να ξεπεράσω τη φοβία μου για την παρουσίαση θεμάτων μπροστά σε κοινό, αλλά και να βρίσκω πιο εύκολα επιχειρήματα ανά πάσα στιγμή. Ήταν υπέρ μου που συμμετείχα σε ένα τέτοιο πρόγραμμα και κυρίως που μπόρεσα να συνεργαστώ με τους συμμαθητές μου, ώστε να καταφέρουμε να βγάλουμε κάτι αξιόλογο. Τέλος να ευχαριστήσω τις καθηγήτριες κ. Κοντομάρη και κ. Φωτάκη που μας βοήθησαν κάθε στιγμή στη διάρκεια αυτού του προγράμματος. **Χρήστος Μουστάκας**
- Το πρόγραμμα της "Ρητορικής" ήταν αρκετά ωφέλιμο και ενδιαφέρον. Αποκόμισα διάφορες γνώσεις, όπως για τα γενετικά τροποποιημένα τρόφιμα και τις επιπτώσεις τους στον ανθρώπινο οργανισμό. Έμαθα για τις κλωνοποιήσεις των ζώων και πολλές άλλες χρήσιμες πληροφορίες. Οι συναντήσεις ήταν ευχάριστες, γιατί εκτός από κείμενα και σημειώσεις βλέπαμε φωτογραφίες και παρακολουθούσαμε video. Μου άρεσε ιδιαίτερα που συζητούσαμε με τους συμμαθητές μας και κυρίως οι ανταλλαγές απόψεων και η τεκμηρίωσή τους. Τέλος, ο αγώνας αντιλογίας με το άλλο σχολείο ήταν μια ενδιαφέρουσα εμπειρία που ξύπνησε τον συναγωνισμό και τόνωσε τις συλλογικές προσπάθειες σε πνεύμα συνεργασίας και φιλικότητας και βέβαια λίγο παραπάνω άγχος για την παρουσίαση. Ήταν μια όμορφη εμπειρία! **Αθανασία Φλώρου**

Οφέλη του προγράμματος

- Θεωρώ πως πολλά παιδιά πριν δοκιμάσουν να παρουσιάσουν κάτι, μικρό ή μεγάλο, δύσκολο ή εύκολο, νιώθουν ανασφάλεια και άγχος. Σ' αυτήν την κατηγορία παιδιών ήμουν κι εγώ. Όμως μέσα από αυτό το πρόγραμμα μου δόθηκε η ευκαιρία να εκφράζω τις απόψεις μου, να συνεργάζομαι με την ομάδα μου και να βρίσκω επιχειρήματα για τα θέματα που αναλύαμε, ώστε να ισχυροποιούμε τις θέσεις μας και ταυτόχρονα να μαθαίνουμε σε βάθος , αποκτώντας γνώσεις και ικανοποίηση. Μπορώ να πω με ειλικρίνεια ότι έχω αποκτήσει μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση και άνεση να μιλώ μπροστά σε κοινό και άλλαξε ο τρόπος που προσεγγίζω ένα θέμα, προσπαθώ να το "κυκλώσω" όσο μπορώ για να το κατανοώ και καλύτερα. Επιπλέον, ενισχύθηκε η αγάπη μου για τις θετικές επιστήμες και η επιθυμία μου να ασχοληθώ μ' αυτές σοβαρά στο μέλλον. **Χόντου Γεωργία**
- Όταν διοργανώνεται ένα πρόγραμμα στο οποίο παίρνει μέρος και το σχολείο μου , συνήθως παίρνω μέρος, επειδή μου αρέσει να συμμετάσχω σε project στα οποία θα συνεργαστώ με παιδιά που ίσως να τα γνωρίζω. Το βλέπω σαν μια ευκαιρία να έρθω σε επαφή με άλλα παιδιά της ηλικίας μου. Αυτό πιστεύω είναι κάτι που με "ανάγκασε" να "ανοιχτώ" στους συνομήλικούς μου , από τους οποίους, στους περισσότερους, δεν τους είχα μιλήσει ποτέ. Αυτό ήταν κάτι δύσκολο για εμένα, διότι είμαι αγχώδες άτομο με εσωστρέφεια. Αυτά είναι χαρακτηριστικά που πάντοτε είχα χάρη στη χαμηλή αυτοεκτίμησή μου κυρίως , όμως με τον καιρό κατάφερα να το ξεπεράσω σε ένα βαθμό. Μπορούσα πλέον να το διαχειριστώ. Ή έτσι νόμιζα. Γιατί όταν είχε έρθει η δικιά μου σειρά σε έναν αγώνα αντιλογίας στο σχολείο η οποία βιντεοσκοπούνταν και είχαμε και παρατηρητή , ενώ είχα προετοιμαστεί και είχε γίνει και πρόβα στο σχολείο νωρίτερα εκείνη την ημέρα , εκείνη την ώρα ξέχασα τα πάντα. Άρχισα να λέω αυτά που έπρεπε να αναφέρω , όμως καθώς συνέχισα δεν άκουγα τι έλεγα. Μιλούσα χωρίς να ακούω τον εαυτό μου. Ένιωσα το άγχος πολύ έντονα καθώς ήμουν και πιεσμένη από το χρόνο. Τελικά αποφάσισα να γυρίσω πίσω στην καρέκλα μου λόγω του ότι ήμουν συναισθηματικά φορτισμένη και ένιωσα μια ελαφριά ζαλάδα. Όμως στον επόμενο αγώνα αντιλογίας , ήμουν καλύτερα προετοιμασμένη , και κατάφερα να μην μπερδέψω τα λόγια μου και να μην αγχωθώ. Αυτή η εμπειρία με βοήθησε να κάνω ένα ακόμη βήμα στο να ξεπεράσω αυτή τη δυσκολία που έχω , να μιλάω σε άτομα που δεν νιώθω άνετα μαζί τους. Είμαι πολύ ευγνώμων για αυτό , μου έδωσε θάρρος. **Εύη Συκά**

Συμπεράσματα

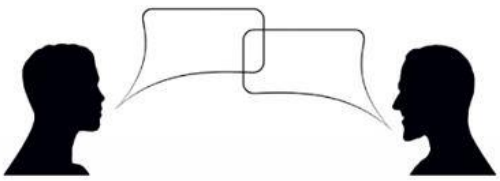
Μέσα από **σύντομες αναφορές** που ζητήθηκαν από τα παιδιά μετά το πέρας του προγράμματος διαπιστώθηκε ότι:

- στο σύνολό τους θεωρούν πως μέσω του προγράμματος ήρθαν σε **στενότερη επαφή** με τις **θετικές επιστήμες** και τις **τεχνολογίες αιχμής**.
- **Κατανόησαν** βαθύτερα **έννοιες**, όπως η ενέργεια , το γενετικό υλικό, η βιοτεχνολογία κ.ά.
- **Απέκτησαν δεξιότητες**, όπως η παρουσίαση ενός αντικείμενου και αισθάνθηκαν **μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση** τόσο στη διατύπωση επιχειρημάτων, όσο και στις **δημόσιες τοποθετήσεις** τους.
- **Κοινωνικοποιήθηκαν** και **συνεργάστηκαν** με άλλα παιδιά άγνωστα σε αυτά.
- **Διασκέδασαν** , **αγχώθηκαν** , **έμαθαν...**

Για τους εκπαιδευτικούς της ομάδας...

- ▶ Μέσα από τις **συναντήσεις- webinars** και το **υλικό** του προγράμματος ήρθαμε σε επαφή με τις τελευταίες εξελίξεις στα αντίστοιχα επιστημονικά πεδία.
- ▶ **Η ρητορική με το δομημένο μοντέλο της** οργάνωσε και σχηματοποίησε τους κανόνες οι οποίοι πρέπει να διέπουν τους αγώνες αντιλογίας και ως συνέπεια έγιναν κανόνες στην ευρύτερη καθημερινή ζωή μας.
- ▶ Ξεχωριστή εμπειρία αποτέλεσε η συμμετοχή της ομάδας μας στους αγώνες και η εμπλοκή μας ως κριτών στην πραγματοποίησή τους.

Ευχαριστούμε!

Odyssey
Oxford Debates for Youths in Science Education
odyssey.igf.edu.pl

ODYSSEY-Oxford Debates
για Νέους στη Διδασκαλία
των Φυσικών Επιστημών

Συντονιστικός Φορέας για το πρόγραμμα
ODYSSEY στην Ελλάδα
Ινστιτούτο Ρητορικών και Επικοινωνιακών
Σπουδών Ελλάδας (Ι.Ρ.Ε.Σ.Ε.)

Το πρόγραμμα χρηματοδοτείται με την
υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο
πλαίσιο των προγραμμάτων **Erasmus+**.

